

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26568,Konferencja-naukowa-Rewolucja-spoeczna-czy-dzika-przebudowa-Spoeczne-skutki-pr.html>
01.03.2026, 12:18

Strona znajduje się w archiwum.

Konferencja naukowa „»Rewolucja społeczna« czy »dzika przebudowa«? Społeczne skutki przekształceń własnościowych w Polsce (1944-1956)” - Lublin, 19-21 listopada 2014

19.11.2014

W dniach 19-21 listopada br. w hotelu Unia-Mercure w Lublinie odbyła się dwujęzyczna konferencja naukowa „*Rewolucja społeczna*” czy „*dzika przebudowa*”? *Społeczne skutki przekształceń własnościowych w Polsce (1944-1956)*. Wśród prelegentów znaleźli się wybitni historycy z całej Polski oraz z zagranicy, którzy przyjechali specjalnie na to wydarzenie. In. z Australii, Rumunii i USA. Organizatorami konferencji były Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie oraz Polskie Towarzystwo Ziemiańskie Oddział Lubelski. Projekt konferencji przygotował dr Tomasz Osiński z lubelskiego oddziału IPN.

W obszernym programie trzydniowych obrad znalazły się: cztery bloki tematyczne, w tym 38 wykładów oraz trzy panele dyskusyjne. Pierwszego dnia konferencji omawiano: własność w okresie II Rzeczypospolitej oraz okupacji niemieckiej; przemiany społeczne jako skutek przekształceń własnościowych w ZSRR i krajach Europy Środkowej i Wschodniej, a także własność jako element programu społeczno-gospodarczego PPR /PZPR.

Tematyka drugiego dnia spotkania dotyczyła również: własności ujętej jako element programu społeczno-gospodarczego PPR/PZPR oraz tematu „Nowe społeczeństwo - efekty reform społeczno-gospodarczych w powojennej Polsce”. Odbyły się także dwa ciekawe panele dyskusyjne. Moderatorem pierwszej dyskusji „Wzorce radzieckie a własna droga - dyskusje, dylematy” był dr Władysław Bułhak z IPN, natomiast moderatorem drugiego panelu „Społeczeństwo wobec zmian społeczno-gospodarczych w Polsce w latach 1944/45-1956 - prezes Instytutu Pamięci Narodowej, dr Łukasz Kamiński.

Ostatniego dnia konferencji kontynuowano dyskusję o efektach reform społeczno-gospodarczych w powojennej Polsce. Obrady zakończył panel dyskusyjny o skutkach i trwałości zmian społeczno-gospodarczych lat 1944-1956.

Patronat medialny: Kurier Lubelski, TVP Lublin, naszemiasto.pl, mojemiasto.pl, TVP Historia, Histmag.org.

Współczesnej historii Polski wiek XX wyróżniał się wyjątkową dynamiką zmian. Szczególnie ważnym punktem zwrotnym były lata 1944/1945, inaugurujące instalację nowego ustroju społecznego. Brzemienne w skutki okazały się szczególnie przekształcenia własnościowe stanowiące klucz do budowy nowego społeczeństwa. Prowadzono je pod hasłem uspołecznienia podstawowych

środków produkcji jako aktu sprawiedliwości społecznej, która była jednym z najważniejszych haseł na sztandarach władzy ludowej.

Stosunek reżimu do własności dobrze ilustruje fakt, iż w bardzo pojemnym katalogu wrogów ważne miejsca zajmowali: „kapitaliści”, „burżuja”, „obszarnicy”, „spekulanci”, „kułacy”, „prywatyzatorzy”. W latach 1944–1956 pod pretekstem przeprowadzenia reform gospodarczych dokonano likwidacji warstw posiadających, traktując je jako zaplecze materialne dla przeciwników systemu, i zredukowano strukturę społeczną do dwóch głównych warstw robotników i chłopów (90%) oraz inteligencji. Po zmianach strukturalnych obserwujemy również bardzo istotne zmiany stylu życia i mentalności.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Lublin

„Rewolucja społeczna” czy „dzika przebudowa”?

Spółeczne skutki przekształceń
własnościowych w Polsce
(1944–1956)

Panel dyskusyjny „Społeczeństwo wobec zmian społeczno-gospodarczych w Polsce w latach 1944/45-1956”. Moderator: dr Łukasz Kamiński (IPN). Uczestnicy: prof. Jerzy Eisler (IH PAN/ IPN), prof. Jędrzej Chumiński (UE we Wrocławiu), prof. Rafał Wnuk (KUL/ Muze

Dr Andrzej Zawistowski, dyrektor Biura Edukacji Publicznej IPN - fot. Anna Łukasik

Prawie pełna sala podczas pierwszego dnia konferencji - fot. Anna Łukasik

Pliki do pobrania

[Program konferencji \(pdf, 1.65 MB\)](#)